

de omslag
sociale zaken

monitor 2018
sociale firma's Amsterdam

introductie

In het kader van de ontwikkeling van de Sociaal Werkkoepel heeft De Omslag de opdracht gekregen om te inventariseren wat het perspectief is van sociaal ondernemers op het vergroten van het aantal werkplekken voor mensen met een beperking.

Deze monitor is een peiling van de omvang, personele samenstelling en financieringsstromen van de sociale firma's en –projecten in Amsterdam.

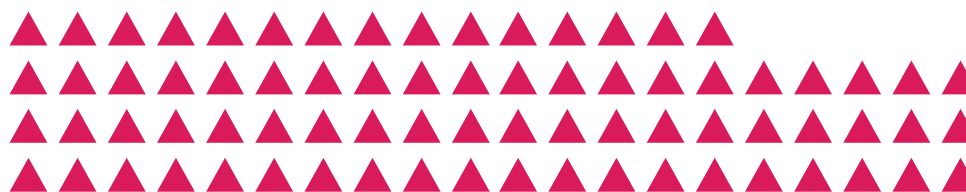
Doel van de monitor is het in beeld brengen van de wenselijke groei van de sector van sociale firma's - ondernemingen en projecten die zowel economische als sociale impact genereren in Amsterdam.

Deze sector draagt bij aan het verduurzamen van vrijwilligers-, arbeids- en dagbestedingsplaatsen in de stad.

De monitor sociale firma's en projecten is voor de 4e keer uitgevoerd.

75 sociale firma's en **projecten** hebben aan deze monitor meegedaan door hun gegevens te delen.

De verzamelde gegevens van deze 75 sociale firma's en projecten ofwel sociale ondernemingen, zijn van peildatum 2018 en beslaan - waar van toepassing - het boekjaar 2017.

aantal

Het aantal sociale ondernemingen dat bijdraagt in deze monitor is in vergelijking met 2016 gelijk gebleven:

75 sociale firma's en **projecten**.

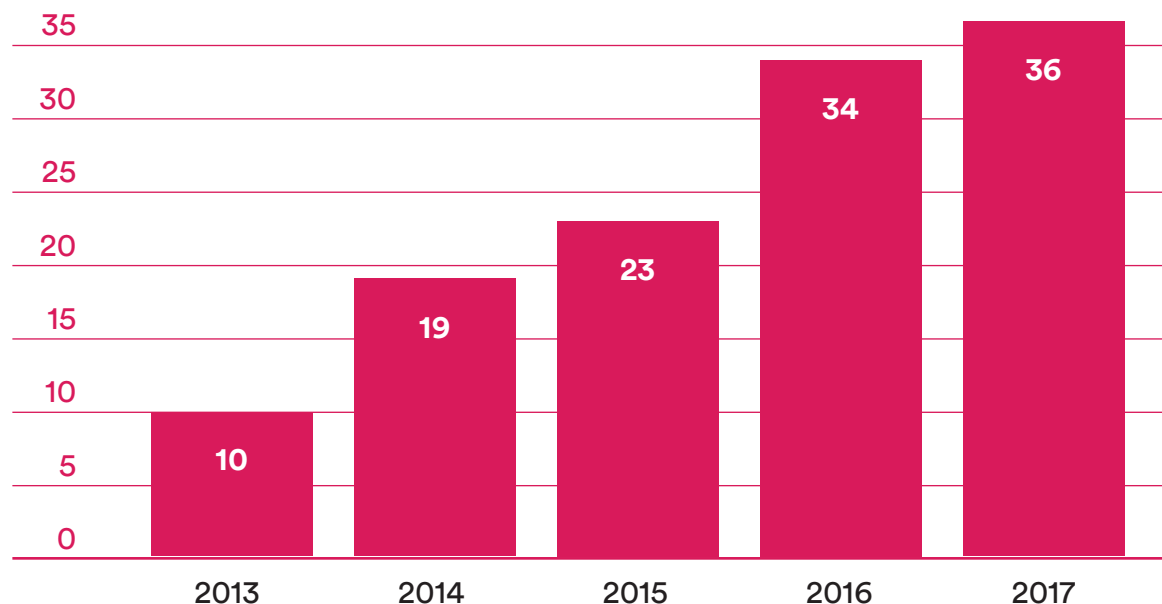
1 omvang van de sector

Om de sector te kunnen duiden worden er verschillende definities gehanteerd. In vergelijking met eerdere monitor waarin een strikte definitie* werd gebruikt, stellen we vast dat van de 75 sociale firma's en projecten,

er inmiddels 36 voldoen aan deze definitie. Dit is een stijging van 6% ten opzichte van 2016.

De gemeente Amsterdam hanteert een ruimere definitie voor sociale firma's.

aantal sociale firma's en projecten die voldoen aan de definitie kpmg

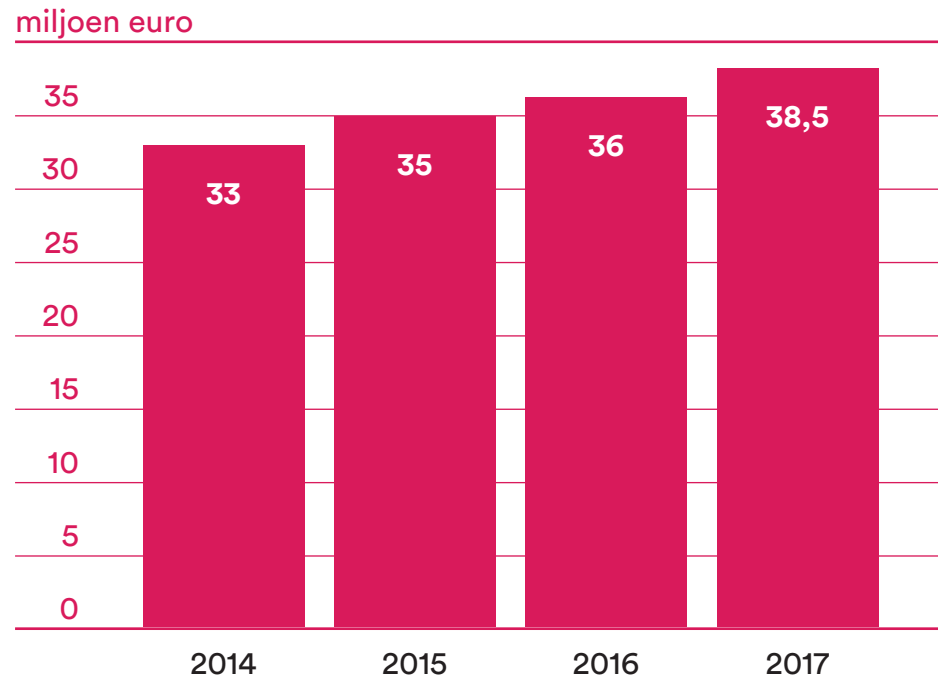

*Definitie sociale firma's kpmg

Sociale firma's zijn ondernemingen die zich richten op zowel bedrijfseconomische continuïteit als op het creëren van werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt waarbij: zij ondernemen op eigen risico en waar een substantieel deel van de medewerkers een arbeidsbeperking heeft (40%) en die meer dan 50% van de inkomsten uit de commerciële markt halen.

omzet

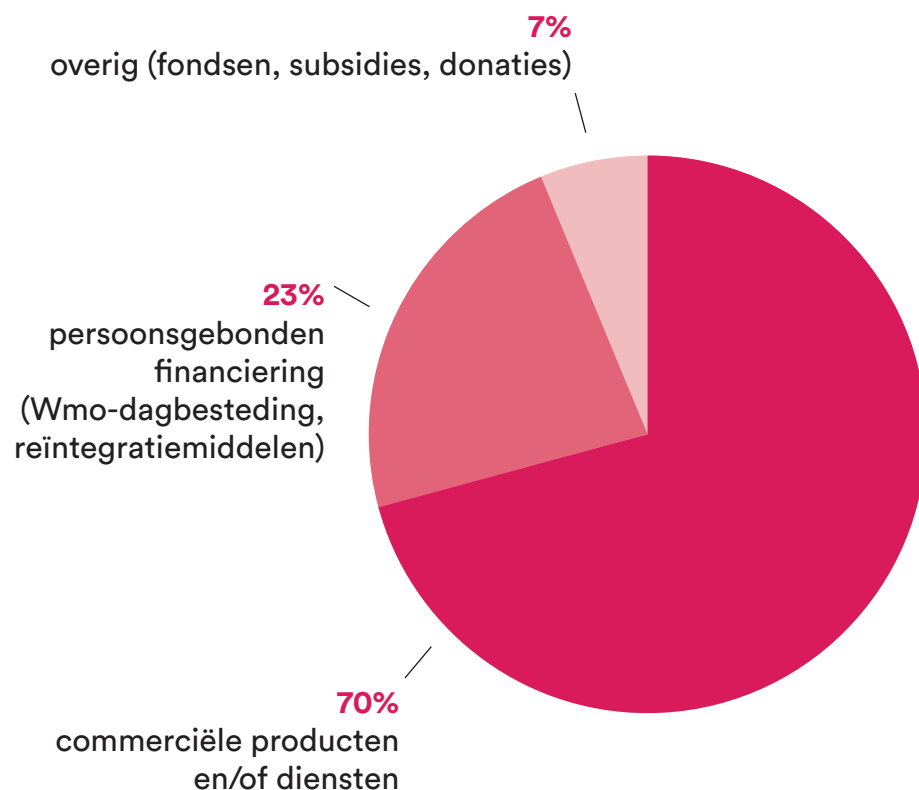
De totale omzet van deze sociale firma's en projecten in Amsterdam is **38,5 miljoen** euro*. Dat is een stijging met **2,5 miljoen** euro.

*inclusief Pantar is de omzet ruim 142 miljoen.

2 inkomsten

Ruim **27 miljoen** omzet betreft commerciële activiteiten van sociale firma's en projecten. Dat is **70%** van de totale omzet*.

% inkomsten uit commerciële markt vs % sociale firma's en projecten

	2017	2016
< 25%	21%	26%
25 - 50%	22%	17%
> 50%	57%	57%

aantallen sociale firma's per segment

57% van de sociale firma's en projecten halen meer dan 50% van hun inkomsten uit de commerciële markt.

De groep sociale firma's en projecten die tussen de 25 en 50% inkomsten uit de commerciële markt halen is gegroeid ten opzichte van 2016. De groep die meer dan 50% inkomsten uit de markt haalt is gelijk gebleven.

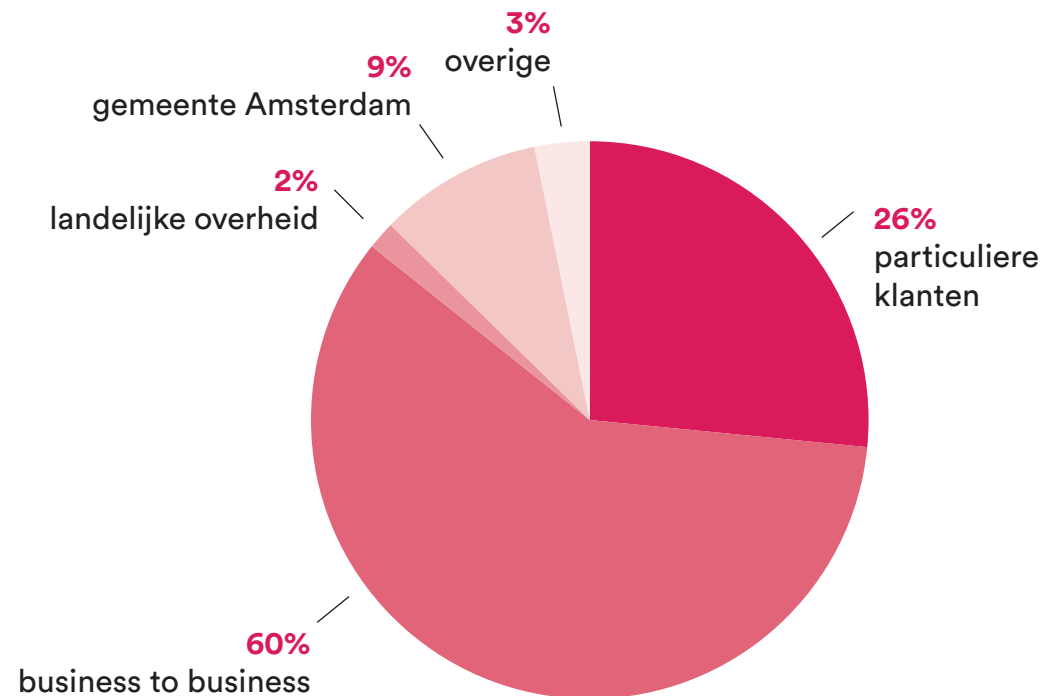
*exclusief Pantar

3 klanten

De inkomsten uit de commerciële markt* zijn onderverdeeld in verschillende klantengroepen. Het grootste deel van deze inkomsten komt voort uit business to business (60%).

Ook particuliere klanten hebben een groot aandeel. Het aandeel uit inkoop door de gemeente is kleiner, 9%.

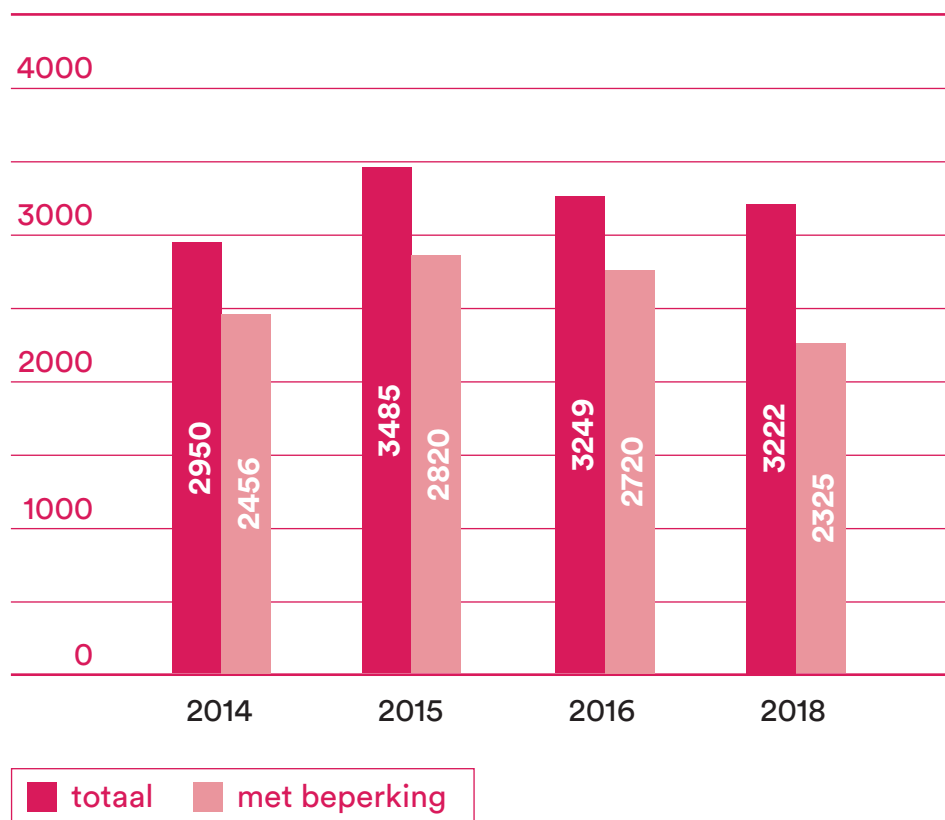
55% van de sociale firma's en projecten hebben geen inkomsten door verkoop aan lokale overheid. De meeste ondernemingen die dat wel hebben, behalen slechts een klein deel van hun inkomsten (< 25%) door verkoop aan de gemeente.

*exclusief Pantar

4 medewerkers

Er zijn in totaal **3.222 mensen*** werkzaam bij de **75 sociale firma's** en **projecten**.
Daarvan zijn **2.325 mensen** medewerkers met een arbeidsbeperking werkzaam met of zonder arbeidsovereenkomst (- 15% t.o.v. 2016).

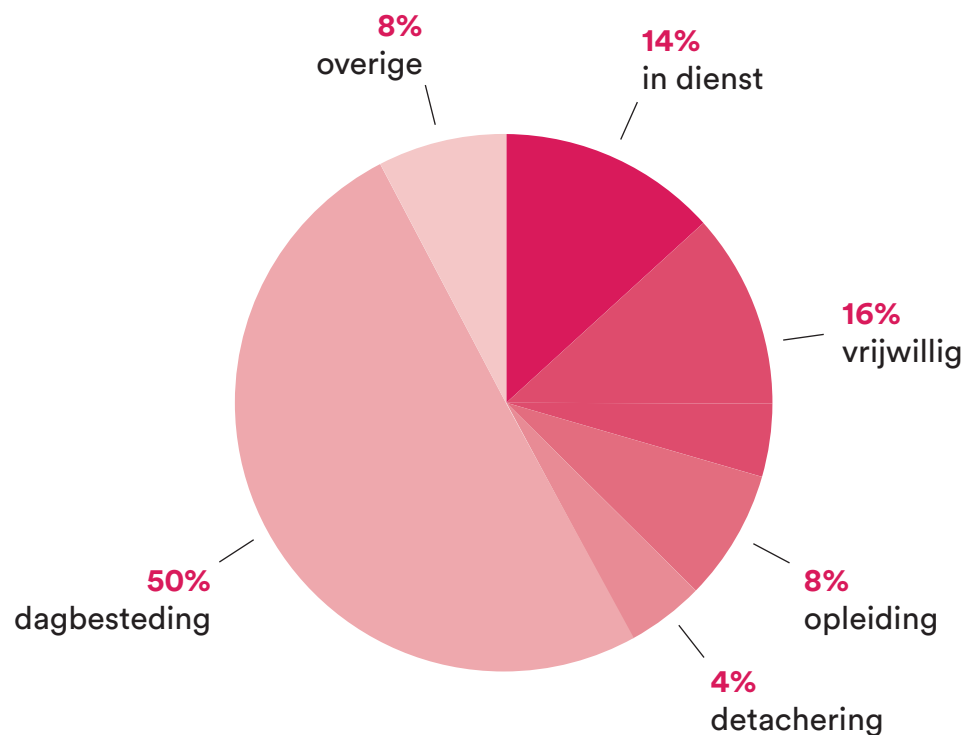

Het aandeel mensen met een beperking werkzaam bij sociale firma's en projecten daalt en is terug naar het niveau van voor 2014, terwijl er wel vacatures zijn.

Het totaal aantal medewerkers inclusief Pantar is 6.707 mensen waarvan 5.247 mensen met een arbeidsbeperking.

*exclusief Pantar

Sociale firma's en projecten leveren een groot aantal dagbestedingsplaatsen in Amsterdam, met een **stijging van 10%** ten opzichte van 2016 (van 1.106 naar 1.214 plaatsen).

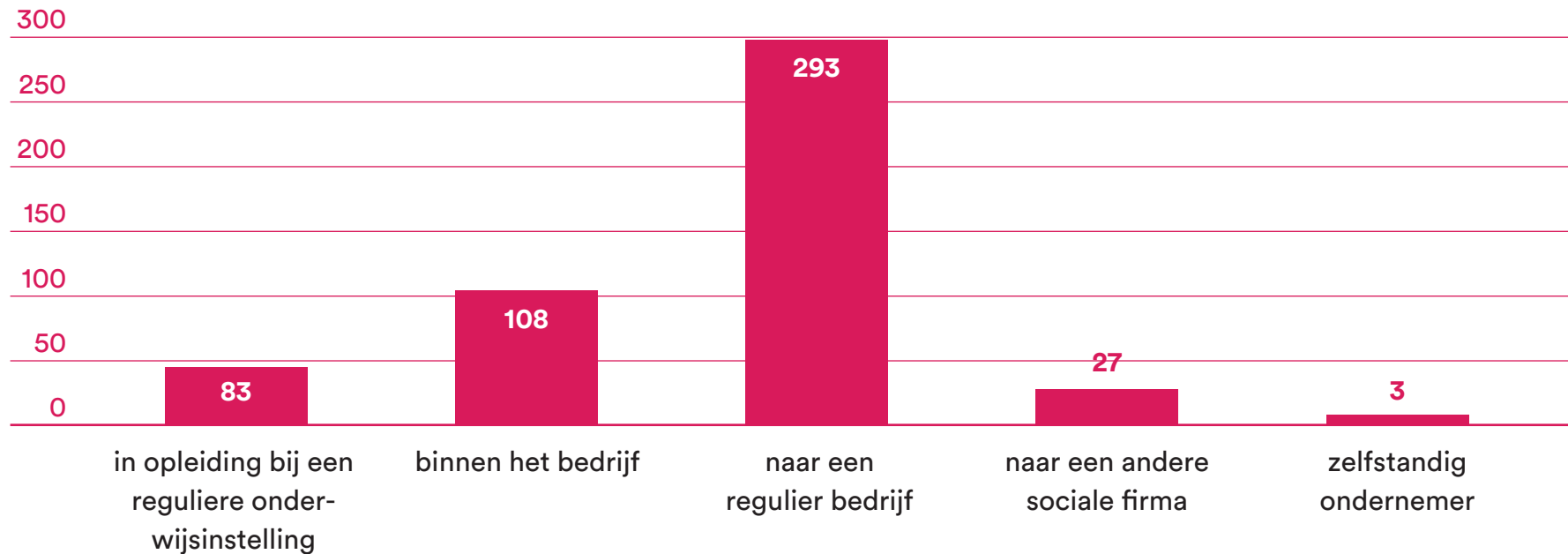
Er zijn minder vrijwilligers en meer mensen in dienst dan bij de vorige peiling. Met de stijging van dagbestedingsplaatsen daalt in deze verhouding het aantal plaatsen vrijwilligerswerk en stijgt het aantal medewerkers dat een dienstverband heeft.

5 doorstroom

514 mensen met een beperking* zijn doorgestroomd naar een opleiding of van een onbetaalde naar een betaalde functie:

- **83** mensen daarvan vonden aansluiting bij een opleiding (16%)
- **108** mensen stroomden door binnen de eigen onderneming (21%)
- **323** mensen stroomden uit naar een andere onderneming (57%).

De door- en uitstroom van mensen kent een stijging van 19% t.o.v. 2016.

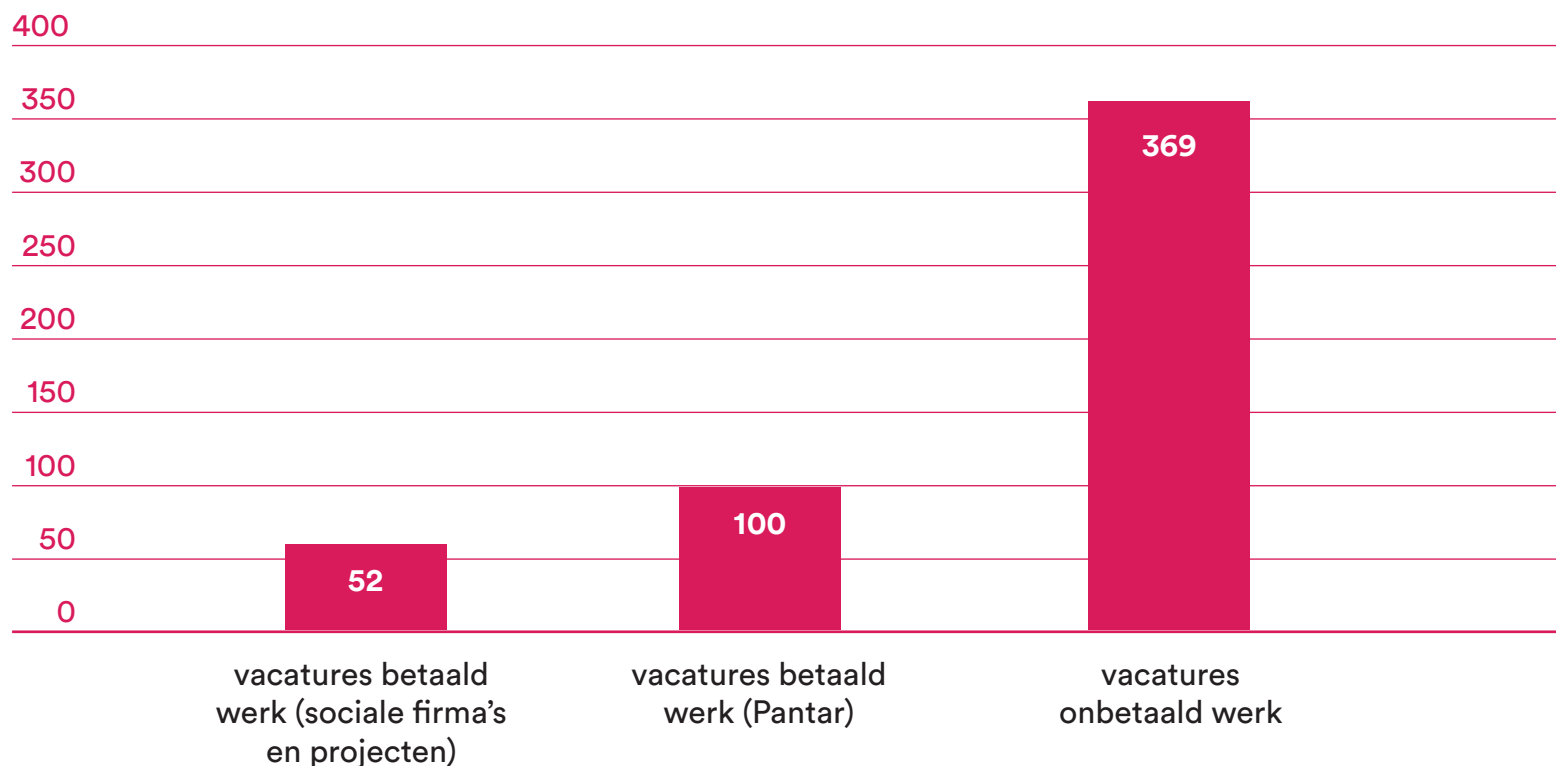

*exclusief Pantar (+42 binnen het bedrijf).

kansen en knelpunten

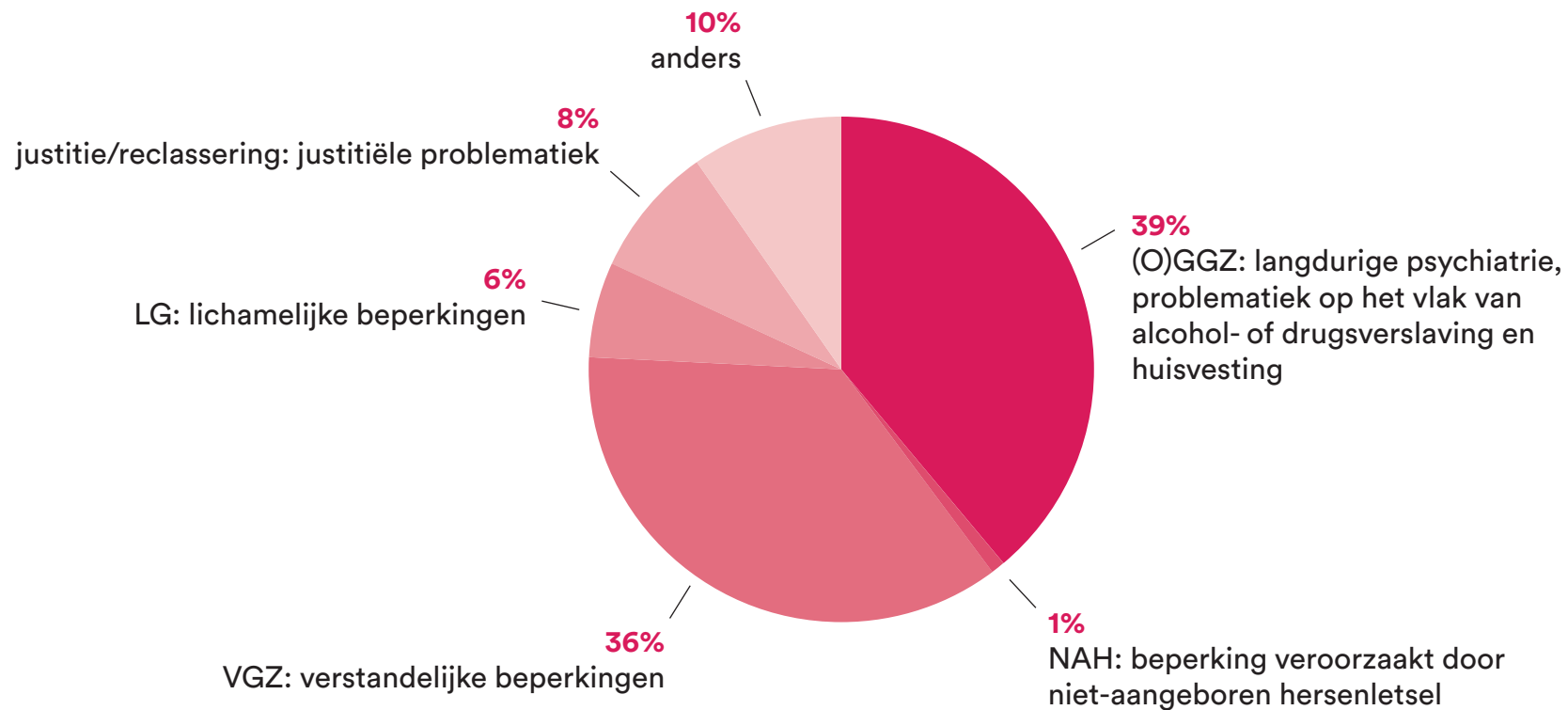
Met de monitor is ook gevraagd naar kansen (vacatures) en ervaren knelpunten rondom de instroom, doorstroom en uitstroom van medewerkers met een arbeidsbeperking.

Op dit moment zijn er in totaal 521 vacatures voor mensen met een beperking: **152 vacatures betaald werk** en 369 vacatures voor onbetaald werk. Van de 75 sociale firma's en projecten geeft **60%** aan knelpunten te ervaren met instroom, doorstroom en/of uitstroom. 35% daarvan benoemt specifiek problemen met instroom.

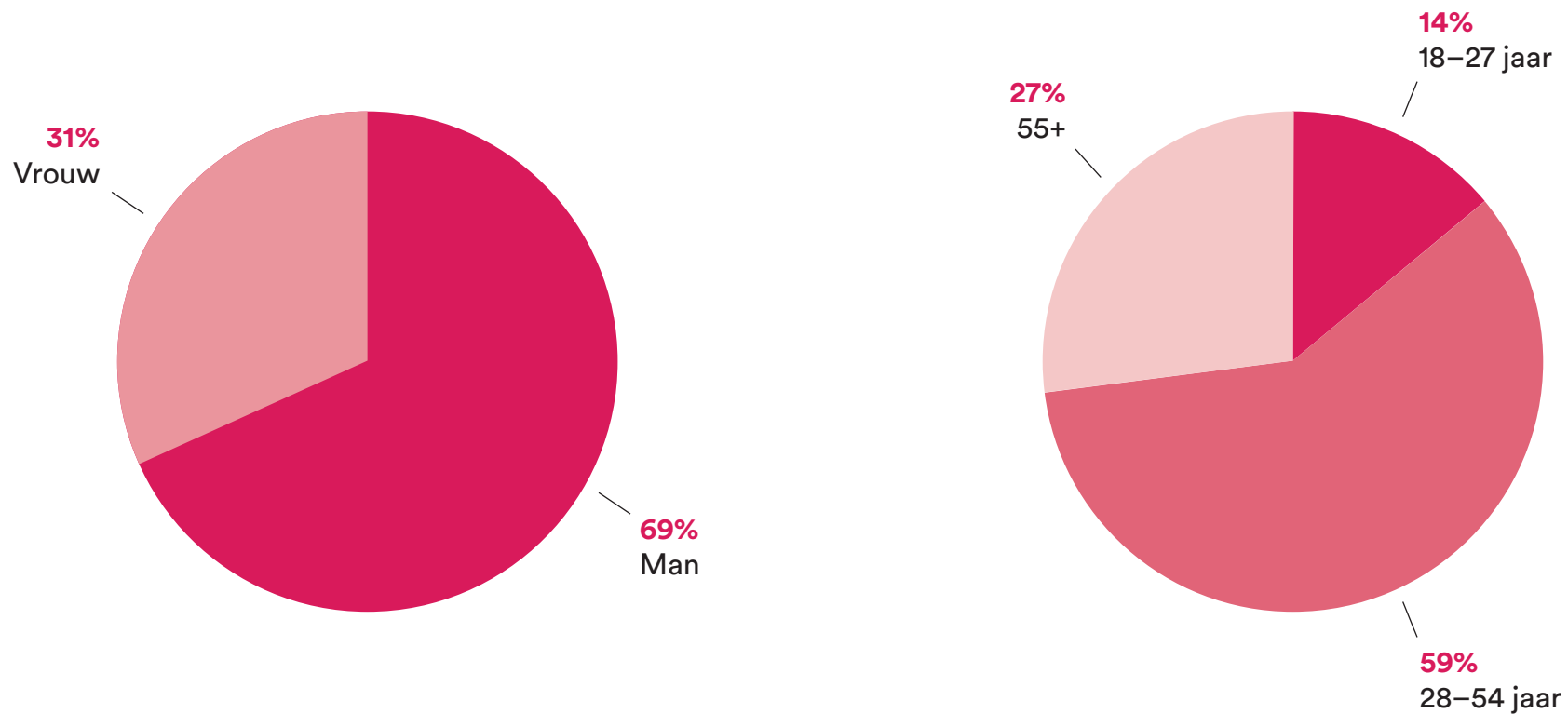

6 doelgroepen

De grootste doelgroepen die werkzaam zijn in sociale firma's en projecten zijn mensen met een psychiatrische beperking en mensen met een verstandelijke beperking.

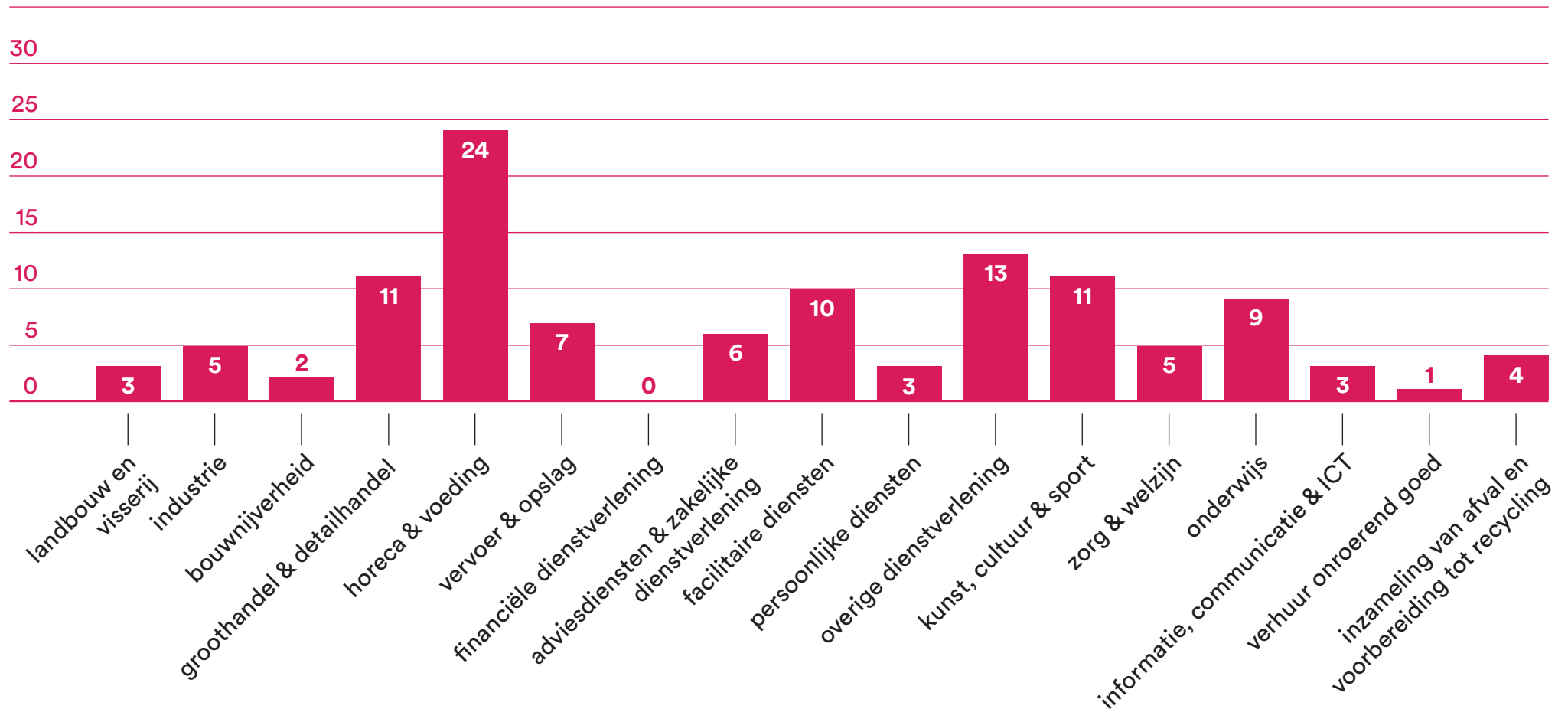

Overgroot deel van de medewerkers met een beperking is tussen de 28 en 55 jaar (59%). Ruim tweederde van de mensen is man.

7 diensten en producten

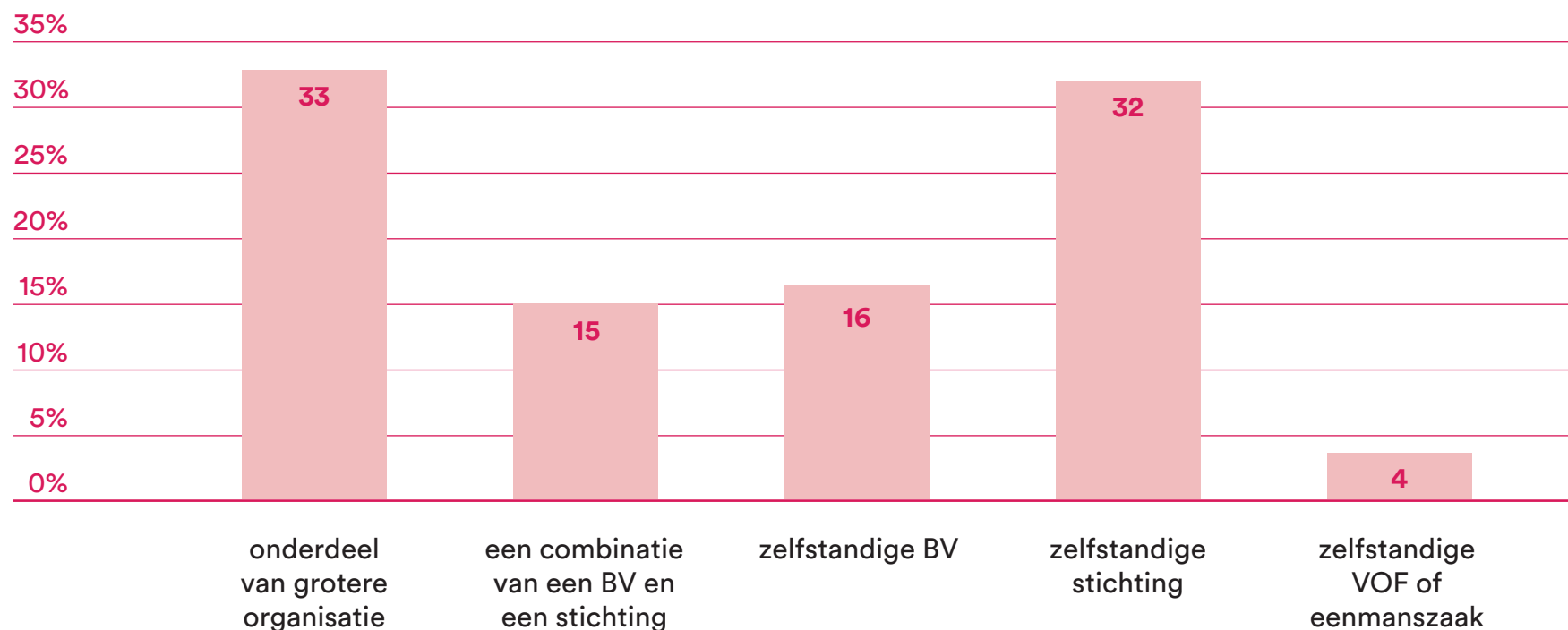
Sociale firma's en projecten bieden een groot scala aan diensten en producten; vrijwel alle sectoren zijn vertegenwoordigd. Horeca en voeding lopen voorop, andere sectoren groeien.

8 rechtsvorm

67% van de sociale firma's heeft een zelfstandige rechtsvorm (+2% t.o.v. 2016). Deze realiseren gezamenlijk **91%** van de commerciële omzet (64% van de totale omzet).

Sociale firma's en projecten in deze monitor die onderdeel zijn van een grotere organisatie, bieden dagbesteding in het kader van arbeidsmatige activering aan **920 mensen** (van de 1214 mensen die gebruik maken van dagbesteding).

9 conclusie

Deze monitor concentreert zich op bedrijven en projecten met een sociale doelstelling gericht op het creëren en organiseren van werk voor mensen met een beperking.

Sociale firma's en projecten zijn bezig zichzelf ten opzichte van hun economische en maatschappelijke doelstelling te verbeteren:

- a. stevige omzet, uit commerciële markt
- b. meer mensen werkzaam in dienstverband
- c. substantiële uitstroom.

Zichtbaar is dat er sprake is van een stabiele omzet in de sector van sociale firma's en projecten. Een steeds hoger percentage wordt uit de commerciële markt gehaald hoewel het aandeel inkoop door de lokale overheid achterblijft.

De conclusies die uit de cijfers zichtbaar werden zijn hierboven benoemd. Uit de verzamelde data in deze **Monitor 2018** worden de volgende trends zichtbaar:

Ervaren knelpunt is de instroom van medewerkers met een beperking. Er zijn op dit moment **152 vacatures** voor betaald werk en **369 vacatures** voor dagbesteding of vrijwilligerswerk. De beschikbare vacatures worden op dit moment niet ingevuld.

Oplossingen en kansen liggen in het vergroten van inkoop bij sociale firma's en instroom van kandidaat werknemers.

